

5 kenmerken van een complottheorie

Is iemand écht iets op het spoor of is er sprake van overmatige fantasie? Vijf tekenen dat je met een complottheorie te maken hebt (gebaseerd op een checklist van Michael Shermer van de Amerikaanse Skeptics Society):

1 Verbanden die er niet zijn

Als 'bewijs' worden verbanden gelegd tussen zaken waartussen niet per se een oorzake-lijk verband bestaat. Je zou net zo eenvoudig allerlei andere oorzaken kunnen verzinnen.

2 Bovennatuurlijke krachten

Het complot zit extreem ingewikkeld in elkaar. Enorme aantallen mensen houden iets geheim. Er moeten welhaast bovennatuurlijke krachten in het spel zijn om dat voor elkaar te krijgen.

3 Wereldoverheersing

Valt het woord 'werelddominantie'? Of omvat het verhaal een ambitieus plan om controle te krijgen over een complete staat, economie of politiek systeem? Neem het dan maar met een paar korrels zout.

4 Speculatie

Feiten en wilde speculaties worden in het betoog door elkaar heen gebruikt, zonder enige poging om ze van elkaar te onderscheiden.

5 Wantrouwen

De verteller wantrouwt overheden en organisaties enorm. Complotdenkers weigeren automatisch de officiële lezing te geloven, en vaak ook iedere andere verklaring die niet aansluit bij hun theorie.